वंदे मातरम्

ગુજરાત પૈસા ફંડ માટે સમર્પણ

હીંદીઓની મોજ

યાને

ચતુરના ચસ્મા

રચનાર તથા છપાવી પ્રગટ કરનાર

જગજીવનદાસ જેરામજી સોની

સ્વદેશ ભકત

સુરત—મહીધરપુરા—જદાખાડી.

"અંકુર" મુદ્રણાલય—સુરત.

સંવત ૧૯૬૫ સન ૧૯૦૯

કીંમત ૩ પાઇ

રજની

ઢોંઢીઆની મોજ
યાને
ચતુરના ચસમા.

માન માયાના કરનારા—એ રાગ.

હતો લાખેણો હીંદતે લુંટાણો મોજ માણુરી હોયતેમ માણો ટેક
મારે અંતરે લગાર કોઇ આણો, મધ આંધળા તરેલાં સુ તાણો
ધરા ગઇ ધન ગયુ ધર્મ ગયો તોહય હાય, હીંદ કેમ નીંદમાં ઘેરાણો?
ઓગણુ પચાસપુરા વાયુ વાયા હાય, હાથે તું હીંદ શુ હેરાણો... મોજ ૧
અનેક મારગે આવતી લક્ષમી, ડડો મારગ ત રે.ક ણો,
અનેક મારગે ચાલી તે લક્ષમી, અંધ કોઇ અંતરે આણો ... મોજ
હીરા માણેક જેલેયે હતાતે, કાળજામાં કાચ તો કોરાણો;
સમસેરો ઝાલનાર શુર ગયા ગઇ, હુનરની હેમ તણી ખાણો ... મોજ
લાખોનો લાભ જ્યાં નિત નિત થાતો, અબજો અબજની ત્યાં હાણો
પાપ વીના પેટ તેનું પુરન ભરાય હાય, આંધળો એ ક્યાંછે અજાણ્યો
...મોજ
પોતાનુ સુખ કોઇ લેશ નથી ઇચ્છતા પારકાં તરેલાં શું તાણો;
દયા ડાકેણ થઇ દેશાઓ તપાસો, નથી ખુટયો પાણી દાણો ...મોજ
પોતે કરેતે પોતે ભોગવો, આપણા દેશનો ઉખાણો;
કહેવાનું કોઈને કાંઇ રહ્યુ નહી, પોતે પોતાનું પીછાનો ...મોજ ૬
ભાગ્ય શાળી હતો ભારત આપણો, સદગુણી અને સાણો;
મારો ભારત એવું કહેવાનું ક્યાંછે, ગોરાનો ખાસતે ગણાણો... મોજ ૭
દેશનું અભિમાન દીલમાં ન દાખે તે, પુરૂષ નહી પણ પાહાણો,

પરદેશી માલ પર ધીક મોજ માણવી, ગયો ગમારતે ગણાણો...મોજ ૮

જાંબુ દ્વિપ જે હતો ઝળકતો દેશ વિદેશે વખણાણો;
તેજ જાંબુદ્વિપ જાળમાં ઝલાણો, જગતમાં થયો જ ખવાણો,
............મોજ—૯

દેશી હુન્નર માં હૈવતા મુકીશુ, વીદેશી આપ વખાણો;
આખા અંગ પર એક બતાવો; સ્વદેશી વાણો કે તાણો
............મોજ—૧૦

હીરા મોતીને માણેક ગુમાવી, ઈમીટેસંન શીદ આણો
તાંબા પીતળને પડતું કર્યું ત્યારે, વિદેશી પૈસો બરાણો
............મોજ—૧૧

મીલોના ખોખાં એ ચોખા બનાવ્યા, ગુમાવ્યા જુના એધાણો;
ઉત્તમ કારીગરો મજુર બનાવ્યા, એ દેશમાં ગોટો ધલાણો
............મોજ—૧૨

જાવે જતા તે સેઠીઆ કયાંછે કયાંછે ? ખલાસી ને તે વહાણો?
આગબોટ ને આગગાડી આવીત્યારે, લાખેણો લંક લુંટાણો
....મોજ—૧૩

વીધવાનું પોષણ કરતો હતો પેલો, પાકો પર્વત કેરો પહાણો;
સપુત સરજયાં સ્વદેશ બધુ ત્યારે યંત્રથી આટો દળાણો
............મોજ—૧૪

રેંટીએ રંડાપો ગાળતી હતી જેમાં, રાજ કરતો હતોરાણો;
જીનોના જીંદ આજ ભુંભું કરે ત્યારે, પૈસો સીંધુમાં સમાણો
............મોજ—૧૫

દ્વાપર યુગમાં દૈત્યો સંહારવા, પાણાણે સીધુ બંધાણો,
કળીકાળમાં આજે લોખંડે લંકા, કંચનનો ગઢ તો ઘેરાણો.
............મોજ—૧૬

દીંદના-શીર ચીર સલરે સંહાર્યાં, હરાજ હુંન્નર ની ખાણો;
હાય હાયકરીહૈયુ ફૂટ્યુ રહ્યું છે, તોહય નહી અંતરે આણો
............મોજ—૧૭

દીવેલ ખુલ્યુને આવ્યુ કેરોસાઇન, પ્રાણુ તણો ધાણતો ધણાણો:
આસ વીજળીના લંપ નથી જંપતા, રણ સ્થંભ રહ્યો રોપાણો;
............મોજ—૧૮

રબર ટાઇટ કોણે સ્વપને ન સુણ્યુ તે, રાખોછે રંક અને રાણો
ગાડીઓમાં ઘંટ અને વાજીંત્રવાજે, મોજ કરે આંધળોને કાણો
............મોજ—૧૯

દોરાને સોય પણ દેશની નથી હાય, દોરાથી હીંદ શું દોરાણો:
આંધળાને દોરો કુ દેખતા ને દોરૂ, તો હય તમેતંતશુ તાણો
............મોજ—૨૦

જુંતા વીદેશી કપડાં વિદેશી, કાતર વિદેશી વખાણે;
[illegible]ચો વીદેશી દેશીમાં દરજી કેટલો ટોટો કહેવાણો
............મોજ—૨૧

કંચન સરખા કાયા ઉપર હાય, દેશના નથીએક વાણો;
ભારતના ભાગ્ય માં કાળુ લખ્યુ કા'ળ, અંદે કાયા ગઢ ઘેરાણો
............મોજ—૨૨

અંગ અંગરખાં ધોળાં હતાં આજ, કરમે તે કાળો લખાણો;
લાલ લીલીને પીળીહતી પાગડી [illegible], ટ[illegible]મે તાજ ટેવાણો
............મોજ—૨૩

ઉજળાં બાળહતાં આપણાં આજે તે, કાળે વાળેતો ઢંકાણાં
પગથી શીરની શીખા સુધીમાં, ધોળો લંગોટીનો તાણો......મોજ—૨

બાંહય કમાઇ ત્યારે પુટામ ધાલીને, હાય આજ અરધા સંધાણો;
રંડીઓના જેવી બંડીયો પહેરે, હાસ્યો હસે કે એ લ્હાણો?

.........મોજ—૨૫

તોપોના મારથી મરતો નહી આજ, વાળે વાળે તે વિંધાણો;
રોપમાં રહયા ત્યારે લક્ષ્મીજી કોપ્યા, રોપ્યાં અધર્મ એધાણો

.........મોજ—૨૬

ઝળકતા ભાળમાં વાળ આજ કાળા, શું એવો તે લેખ લખાણો;
તેજસ્વી ભાળથી ભુપતી ભડકે, વાળ કાળો ક્યાંથી ભરાણો?

.........મોજ—૨૭

કીમત કોઇથી અંકાતી નહોતી તે, હીંદ વણ મુલે વેચાણો;
સુતરને તાંતણે સજનો ઘેરાયા, નીકળવા અંતરે આણો

.... મોજ—૨૮

કંચનના ચુડલા હતા ચળકતા ત્યાં, કાચ આજ હાથમાં લખાણો;
વિદેસી વસ્ત્રોએ વામાને ઘેરી, નકી ખુટયો છે દેશ દાણો

.........મોજ—૨૯

દહીં દુધ માખણની સ્હેતી સરેલી, મોટી મોટી ખુબ માણો;
સાજાતાજા અને સાજા હતી ત્યારે, આજ માલ મોંઘો વેચાણો.

............મોજ—૩૦

ચતુર ચમકતો હતો ભારત તે, ચીંથરે હાલ તે ચોળાણો;
ભારતના ભાગ્યમાં હજીએ લખ્યું શું? માણસે સાવ સવાણો

...........મોજ—૩૧

બળદની ગાદલીને ગાલ્લાં હતાં ત્યાં, ઘોડાનો ધાણુ ધસાણો;

૨૪૯૧

આરટ વીકટોરીયાને આઇકલ દોડે, હીંદ શીદ નીંદમાં ઘેરાણો

............મોજ—૩૨

વિજળીના ફાનસ ગાડીઆમાં ઝાકે, જુંગમે વાસું ભરાણો;
આણુક સરખા હીંદની કયાં છે, મોજ કોનાપર માણો

............મોજ—૩૩

ભારત ભાગીને વિદેશ સંધાણો, પૈસા વિદેશ સીંચાણો;
દુઃખડાંની વાતો દાડી કયાં કરીએ, રૂઠી નથી તે રેહેઠાણો,

............મોજ—૩૪

સુખ સુખ પાલે બેસનાર સરવે સરજ્યાં, ઉંચકનારો કયાં અજાણો;
સાગર જેવા હતા આગળના જનપણ, આજના જનો ખાસ પહાણો

............મોજ—૩૫

મોજસોખ રોજ જ્યાં માણવા જોઇએ, તો કયાંથી રહેવાનો દાણો;
સંપ તણો કોટ હતો ભારતમાં મોટો તે, દેશ થયો બધો કાણો

............મોજ—૩૬

નક્કી નીસાન નર માનજો સાચું, પડતીના પાસા પીછાનો;
બુરી દશાએ બુરૂં સુજે તેનઃ, સાચાં પડે છે અધાણો

............મોજ—૩૭

ધર્મે બાંધેલો ભારત આપણો, અધર્મ આજ તો ફેલાણો;
કન્યા વિક્રય જ્યારે વીપ્ર કરે તો, નીચ નક્કી તે પ્રમાણો

............મોજ—૩૮

પુત્રોની સાટે પિતાજી પરણે, એવો જંગીઆ જમાનો;

હાક ધાક આજ નથી મેલ જગતમાં, ઉંચ નીચ કોઈ ન જણાણો
............મોજ—૩૯

નાટકના નાહક નાણાં ગુમાવી, ઉંધી અકલ તો કમાણો;
કાંચળી ને ચુડી પહેરી પુરૂષો, મેલ દેશનો વગોવાણો
............મોજ—૪૦

વિપ્ર સરીખા વકીલ ગુરૂઓ, હતા તે રાજના પ્રધાનો;
તેન. તનુજો થરથર નાચે, જમ દુત જેવા જાણો
............મોજ—૪૧

પોતાના પગલાં પાપીએ ભુસ્યાં, પાપે આ ભારત ભરાણો;
વિપ્રતે વેદ તજી ખેતી કરે છે, રાખે બાગદ ને પરેણો
............મોજ—૪૨

યવનોની ચાકરી વિપ્રો કરે હાય, દેશમાં મળે ક્યાંથી દાણો;
એમના અધર્મે ભારત આપણો, વણ મુલે તે વેચાણો
............મોજ—૪૩

પિતાજી થઇને પુત્રોને ભાઉ, સાળો કહી વદે વાણો;
પુત્રી પોતાની તે પત્ની થઇ હાય, હિંદી લગાર લાજ આણો
............મોજ—૪૪

માબેન મુખડું બાંધી ફરે તેથી, બાંધો પર્વત કેરો પાહાણો;
ઢેડ અને ભંગીથી જુદા ગણાયા, સાચી બુદ્ધિ શું કમાણો
............મોજ—૪૫

ગાય ગાયત્રીને ગીતા ગયાં ગયાં, વેદ અને શાસ્ત્ર પુરાણો

ઉ

નવીન પ્રગટયો નર આજ ત્યારે, નાટકનો વેદ વખણાણો.

............મોજ—૪૬

ભટ શુદ્ર પાટણનું આવ્યા પરે, દેશતણો વેશ ક્યાં વખાણો;
પિતાની વિદ્યામાં પડતી કરી એવા, અધર્મે ધર્મ ધોવાણો।

............મોજ—૪૭

ઢેડ અને ભંગીઆ વરઘોડામાં ભાઇને હું લજવાણો;
હેપ અને ફ્રાનસીસ બંગી લેઇ ફરતા, તેથી નથી શું જાણ્યો

............મોજ—૪૮

ગમે તેમ શીખ આપો તેથી શું કીધની, પચવાની હતી હાણો
જગતપતી જાણે છે પણ સઉં આપણું નથી તે સેસ જાણ્યો

....મોજ—૪૯

વહેવારીઆ દેશ આપણો હતો ખાસ, દેવાળિયો તે દેખાણો;
ભારતી આત્રુ ભાગ્યશાળી તેને માટે ભરી છે ખુબ ખાણો;

............મોજ—૫૦

ધર્મને નામે પુંજતા હતા તે, પાખંડ આજે પુંજાણો;
જગજીવનો નાથ દુભ્યો, ત્યારે દેશનો હાલો વણાણો।

............મોજ—૫૧

સમાપ્ત.